

Sygn. akt X GC 1190/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 sierpnia 2017 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie X Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Joanna Stelmasik
Protokolant:	Sekretarz sądowy Paula Nowosielecka

po rozpoznaniu w dniu 17 sierpnia 2017 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. W.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w N. S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w N. S. na rzecz powódki M. W. kwotę 30 295,49 zł (trzydzieści tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt pięć złotych 49/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwot:

- 15 135,79 zł od dnia 27 września 2016 r.,

- 15 159,70 zł od dnia 6 września 2016 r.;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 5 132,00 zł (pięć tysięcy sto trzydzieści dwa złote) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt X GC 1190/17

Sprawa była rozpoznawana w postępowaniu zwykłym

Uzasadnienie

Dnia 9 lutego 2017 roku powódka M. W. wniosła przeciwko pozwanej (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w N. S. pozew o zapłatę kwoty 30 295,49 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od kwoty 15 135,79 złotych od dnia 27 września 2016 roku i od kwoty 15 159,70 złotych od dnia 6 października 2016 roku, a także złożyła wniosek o zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazała, że sprzedała pozwanej węgiel i z tego tytułu wystawiła faktury VAT o numerach (...) na łączną sumę 46 321,28 złotych. Pozwana uiściła kwotę 16 028,79 złotych. Powódka dochodzi pozostałej części.

Dnia 16 stycznia 2017 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z żądaniem powódki.

W przepisany terminie pozwana złożyła sprzeciw i wniosła o oddalenie powództwa w całości, a także złożyła wniosek o zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazała, że powódka nie wykazała zasadności roszczenia, a nadto, że nie sprecyzowała okoliczności co do których miałyby być przeprowadzone wskazywane przez nią dowody. Nadto, pozwana zgłosiła zarzut niewłaściwej miejscowej tutejszego Sądu.

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka M. W. (sprzedawca) zawarła z pozwaną A. spółką z ograniczoną w N. S. (kupujący) umowę, której przedmiotem była sprzedaż węgla. Towar został odebrany przez pozwaną w dniu 5 września 2016 roku. Tego samego dnia M. W. wystawiła A. spółce z ograniczoną w N. S. faktury VAT: nr (...) na kwotę 15 135,79 złotych i terminem płatności ustalonym na dzień 26 września 2016 roku oraz nr 3/09/2016/W na kwotę 15 159,70 złotych i terminem płatności ustalonym na dzień 5 października 2016 roku.

Dowód:

- faktury VAT, k. 10-11;
- raport wagowy, nr (...), k. 61;
- raport wagowy nr (...), k. 63.

Pismem z dnia 29 września 2016 roku powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 46 321,28 złotych, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. W dniu 30 września 2016 roku pozwana dokonała potwierdzenia salda na sumę 46 321,28 złotych. Dnia 18 października 2016 roku pozwana wpłaciła powódce kwotę 16 025,79 złotych.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty, k. 12;
- potwierdzenie salda, k. 13;
- potwierdzenie przelewu, k. 15.

Sąd zważył, co następuje:

Na wstępie należało odnieść się do zarzutu niewłaściwości miejscowej Sądu.

Sąd Najwyższy w uchwałach z dnia 20 listopada 1992 roku (sygn. akt III CZP 138/92) oraz z dnia 4 stycznia 1995 roku (sygn. akt III CZP 164/94) wskazał, że stosownie do art. 454 k.c., miejscem spełnienia świadczenia pieniężnego za pomocą rozliczeń bezgotówkowych jest siedziba banku (oddziału banku) prowadzącego rachunek wierzyciela. Siedziba banku, według tego stanowiska, jest niejako odpowiednikiem miejsca zamieszkania lub siedziby wierzyciela. Jeżeli więc strony nie postanowiły co innego, zapłata w drodze rozliczeń bezgotówkowych powinna nastąpić w miejscu ulokowania przez wierzyciela rachunku bankowego.

Uznanie siedziby banku prowadzącego rachunek wierzyciela za miejsce spełnienia świadczenia pieniężnego jest dopuszczalne jednak tylko w tych wypadkach, w których obie strony wyraziły zgodę na zapłatę na określony rachunek wierzyciela. Rozliczenie bezgotówkowe wymaga zatem zgody obu stron na zapłatę na określony rachunek wierzyciela, i tylko wtedy, gdy taka zgoda istnieje, miejscem spełnienia świadczenia pieniężnego jest siedziba banku prowadzącego rachunek wierzyciela; miejsce to wynika zatem z oznaczenia przez strony (art. 454 § 1 in principio k.c.). Zgody stron dowodzi np. wskazanie rachunku wierzyciela w umowie, z której wynika zobowiązanie pieniężne, w praktyce sytuacja taka zdarza się jednak rzadko. Uzgodnienia stron umowy, z której wynika zobowiązanie pieniężne, ograniczają się zwykle jedynie do określenia samego sposobu (formy) rozliczenia bezgotówkowego, a rachunek bankowy wierzyciela

jest podawany dłużnikowi dopiero później, w fakturze wystawionej przez wierzyciela. W takim razie, o uzgodnieniu przez strony zapłaty na wskazany przez wierzyciela rachunek może być mowa dopiero z chwilą podjęcia przez dłużnika działań świadczących o zastosowaniu się do tego wskazania. Jeżeli dłużnik nie zastosuje się do żądania zapłaty na wskazany przez wierzyciela rachunek, nie ma podstaw do uznania, że miejscem spełnienia świadczenia jest siedziba banku prowadzącego ten rachunek. Za miejsce spełnienia świadczenia należy w takim wypadku uważać - z wszystkimi tego konsekwencjami procesowymi łączącymi się z regulacją art. 454 k.c. - miejsce zamieszkania lub siedzibę (siedzibę przedsiębiorstwa) wierzyciela w chwili spełnienia świadczenia (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2002 roku sygn. akt III CZP 81/01).

Odnosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy, wskazać należy, że pozwana nie dokonała zapłaty kwoty dochodzonej pozwem, a więc w tym zakresie nie zastosowała się do żądania zapłaty na wskazany rachunek, mimo wezwania do zapłaty. W takiej sytuacji uznać należy, że sądem miejsca wykonania zobowiązania jest sąd według siedziby (siedziby przedsiębiorstwa) wierzyciela w chwili wytoczenia powództwa. Roszczenie o zapłatę za dostarczony towar jest roszczeniem, o którym mowa w art. 34 k.p.c. (roszczeniem o wykonanie umowy), natomiast miejscem wykonania umowy w rozumieniu art. 34 k.p.c. nie jest miejsce, w którym umowa w ogólności miała być wykonana, lecz miejsce gdzie miała być wykonana konkretna czynność, której wykonania się dochodzi (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2001 roku, sygn. akt II CZ 87/81).

W przedmiotowej sprawie pozwana nie zastosowała się do żądania zapłaty. Przyjąć zatem należy, że miejscem spełnienia przedmiotowego świadczenia pieniężnego jest siedziba przedsiębiorstwa powódki. Skoro siedziba powoda mieści się w S., to właściwym do rozpoznania przedmiotowej sprawy, jest (w świetle art. 454 k.c.), Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, Wydział Gospodarczy.

Strony niniejszego sporu łączyła umowa sprzedaży o której mowa w art. art. 535 kodeksu cywilnego.

Sprzedaż jest umową dwustronnie zobowiązującą. Skutkiem zawarcia umowy sprzedaży jest zobowiązanie się sprzedawcy do przeniesienia własności rzeczy lub prawa na kupującego oraz zobowiązanie się kupującego do zapłacenia sprzedawcy umówionej ceny. Świadczenie jednej strony jest więc odpowiednikiem świadczenia drugiej strony. Konsensualny, odpłatny i wzajemny charakter umowy sprzedaży przesądza o tym, iż samo przyjęcie towaru za oferowaną na fakturze cenę stosownie do art. 488 § 1 k.c. rodzi natychmiastowy obowiązek zapłaty, o ile strony uprzednio nie zawierały umowy odmiennie regulującej warunki zapłaty (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 17 stycznia 1992 roku, sygn. akt I ACr 3/92). Obowiązkiem kupującego jest zapłacenie ceny, tj. ustalonej sumy pieniężnej określonej w stosunkach krajowych (art. 358 § 1 k.c.), której wysokość ma odpowiadać wartości przedmiotu sprzedaży (cena). Zapłata bezgotówkowa jest formą stosowaną obecnie powszechnie w obrocie gospodarczym. Powszechność tej formy została wymuszona ustawowo z jednej strony dla zapewnienia bezpieczeństwa, a z drugiej zaś kontroli legalności obrotu. Jeżeli w umowie nie uregulowano inaczej, obowiązek zapłaty, jako dług oddawczy, ukształtowany jest zgodnie z regułą wyrażoną w art. 454 § 1 zd. 2 k.c. Świadczenie ceny przez kupującego powoduje wygaśnięcie zobowiązania dopiero wówczas, gdy sprzedawca otrzymał gotówkę lub też uznany został jego rachunek bankowy albo obciążony został rachunek kupującego. Przyjmuje się, iż spełnienie świadczenia bezgotówkowego następuje w dniu uznania rachunku bankowego wierzyciela, chyba że strony postanowiły inaczej. Podstawowym obowiązkiem sprzedającego jest przeniesienie na kupującego własności rzeczy lub przeniesienie prawa majątkowego stanowiącego przedmiot zbycia. Skutek rozporządzający sprzedaży dokonuje się niejako automatycznie, a główny obowiązek zbywcy sprowadza się do wydania rzeczy, wydania dokumentów dotyczących zbytej wierzytelności itp. do rąk kontrahenta. Działanie takie zmierza bowiem do wywołania skutku prawnego w postaci całkowitego lub częściowego umorzenia zobowiązania (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 28 grudnia 2005 roku, sygn. akt I ACa 735/05). Wydanie powinno nastąpić we właściwym miejscu i czasie. Głównym obowiązkiem kupującego wobec sprzedawcy jest obowiązek zapłaty ceny. Naruszenie tego obowiązku musi być traktowane jako niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania dłużnika w umowie wzajemnej. Istotnym obowiązkiem kupującego jest obowiązek odbioru rzeczy będących przedmiotem sprzedaży. Wykonanie tego obowiązku polega na objęciu rzeczy we władanie, w sposób odpowiadający właściwościom przedmiotu i postanowieniom umowy.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, uznać należy, że powódka wywiązała się ze swojego zobowiązania, o czym świadczą raporty wagowe (k. 61, 63). Powyższe potwierdza także dokument wystawiony przez pozwaną i akceptujący wysokość zobowiązania (k. 13). Pozwana zaś nie dotrzymała warunków płatności, gdyż nie zapłaciła ceny wynikającej z dwóch faktur VAT, to jest nr 2/09/2016/W i 3/09/2016/W. Termin zapłaty określony w fakturach dawno minął.

Z powyższych względów orzeczono jak w pkt. I wyroku, zgodnie z żądaniem pozwu. Orzeczenie o kosztach uzasadnia art. 98 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę jest obowiązana zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez pełnomocnika zalicza się wynagrodzenie, nie wyższe jednak niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd obowiązkowego stawiennictwa strony. Koszty w niniejszej sprawie wyniosły ogółem (...). Na kwotę tą złożyły się następujące koszty: opłata sądowa -1515 złotych, opłaty od pełnomocnictwa -17 zł, koszty zastępstwa procesowego -3600 złotych (§1 pkt. 1 ppkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych).